

En verden af beskrivelser/et udkast/en udfordring/Trump

(Af Cand. phil. Steen Ole Rasmussen, d.25/12 -16)

Det er erfaringen af verden, der kan gøre en verden til forskel i kognitiv forstand. Den sociale mangfoldighed af beskrivelser afslører sig som forsøg på at føre til det.

Det er vilkåret for medieindustrien at overleve i kraft af opmærksomheden, som den fanger, vækker hos brugeren. Industrien befinder sig i en særlig situation, i kampen mod strømmen med forsøget på at komme kognitivt på højde med den verden, som den er en del af.

Mediernes kamp for overlevelse ser ud til at være truet af det, de skaber. Markedets lov er truet af markedet, som de tilbyder, fordi Donald Trump har afsløret dets sande væsen.

Den så de ikke komme.

Den evigt aktuelle sandhed, at samfundet er offer og bødde i tilgangen til sig selv, trænger til en forpligtende og situationsbetinget beskrivelse. Mangfoldigheden af forsøg på at komme frem til den gør slet ingen forskel, men udfolder sig som forskelsløs del af strømmen, og bekræfter behovet for at gøre en forskel, af indre nødvendighed og sagens natur.

Det handler for de gamle medier, om overlevelse, troværdighed, "trumpisme", "-ismer".

Den vestlige verden har med valget af Donald Trump som USA's præsident stillet sig selv i en situation, der gør det svært at holde fast i sit orienteringsmønster, grundstrukturen i de sociale institutioners tilgang til sig selv og sin verden siden afslutningen på anden verdenskrig.

Angela Merkel, den europæiske unions egentlige politiske leder, funderer i øjeblikket officielt over spørgsmålet om, hvorvidt USA med Trump som leder fortsat kan betragtes og beskrives som en samarbejdspartner. EU's forhold til USA kan blive lagt på is, som det hedder i en overskrift på Der Spiegel jule aftens dag, 2016.

Den store fortælling om konkurrence og samarbejde på markedets betingelser som den eneste sikre vej frem mod den bedste af alle verdener er udfordret af Trump, der højt og klart har sagt, at han sætter hensynet til nationen, USA, som sin førsteprioritet. At der ikke er sammenfald mellem USA's og resten af verdens interesser ligger i udsagnet.

Samhandelsaftaler vil som det første blive sagt op, når han kommer til, og USA's samhandel med sin omverden skal fremover reguleres af bilaterale aftaler, hvor han og hans regime sætter betingelserne.

Advarslerne, som bl.a. henviser til den økonomisk politiske situation i 1930'erne, beskriver faren ved protektionisme, handelsrestriktioner som en økonomisk politisk krises indhold.

Fortællingen - om at hvad der er godt for den ene på markedets betingelser, det er pr. definition godt for alle andre og i det hele taget godt - er sat i forlegenhed af verdens hidtil egentlige ledende politiske institution, verdens sidste supermagt. For USA's kommende præsident går ud fra, at det, der er godt for USA, ikke behøver at være godt for andre eller verden i det hele taget.

"The US first" lyder det, lakonisk, præcist og uden unødvendige verbale omsvøb, sådan som Trump kommunikerer via de sociale medier, helt uden om de gamle kommercielle envejs kommunikations massemedier.

De gamle massemediers position som "gatekeepers", hvad tema, vinkel, problemstillinger i den herskende ordens sociale selvbeskrivelse angår, er gjort til skamme, eksemplarisk, af en præsident, der er gået helt uden om de gamle medier, imod disses intentioner.

Den verden af beskrivelser, som har været fremherskende over de sidste 71 år, er udfordret. Der er stillet spørgsmålstegn ved en ganske bestemt beskrivelse af verden, som ellers var samlende i verdens tilgang til sig selv.

Det gør en verden til forskel, ikke dens fortsatte traditionelle selvbeskrivelse.

Der er ingen tvivl om, at det store flertal af den vestlige verdens gamle envejs massemedier forsøgte at forhindre Trump i at blive valgt som USA's præsident.

De var uærlige i deres tilgang til ham. De vidste nemlig, at han stillede spørgsmålstegn ved selve nodalpunktet i deres sociale selvbeskrivelse, dvs. ved den værdi, som alle andre værdier bygger op om.

De ville ikke beskrive den egentlige årsag til deres afstandtagen, men valgte at fokusere på Donald Trump, som om han i et og alt var særligt uærlig i sin kampagne. De gamle mediers beskrivelse af ham afslørede sig ufrivilligt som propaganda. Det brød mange sig ikke om. De valgte side, til Trumps fordel.

Isoleret set havde de gamle medier ret i, at Trump var løgner. Men, som altid, var det proportionerne og den selektive tilgang til detaljerne i hans løgne, der afslørede deres løgn, ligesom de har nærret sig ved at sælge [mainstreamøkonomernes markedsideologi som videnskab](#), udbudspolitik som naturvidenskabeligt funderet nødvendighed, pengeskabelsen som neutral i forhold til realøkonomien, det nuværende marked som de sande dommer i alle livets spørgsmål såsom vigtigheden af klimatiske og andre fundamentale livsbetingelser i forhold til det økonomiske systems interesser.

Medierne indskrev sig performativt som de egentlige løgnere med forsøget på at reducere Trump til løgner.

Ikke nok med at han blev valgt på sit budskab om et opgør med globaliseringen, men medierne afslørede samtidigt sig selv som løgnere i forsøget på at reducere ham til kronisk løgner.

Lige så fokuseret, som medierne var på at forhindre ham i at blive valgt, lige så umuligt vil det være for dem at fortsætte beskrivelsen af USA som verdens legitime leder og sig selv som faktakonsistente med ham som leder.

De står i opposition til ham, samtidigt med at de har brug for USA som verdens leder i deres beskrivelse af verden.

Det er deres problem.

Det afslører sig blandt andet ved det, at de ikke er i stand til at formulere udfordringen.

I stedet prøver de gamle medier sig med forsøget på eksplicit at indskrive sig på den ene side af et kunstigt skabt modsætningsforhold til de nye sociale medier. De påstår at de nye medier lyver, at de selv er faktatro. Fakta er, at de nye medier primært er karakteriseret ved ikke selv at lave sit eget indhold, sine budskaber. De hverken lyver

eller taler sandt, for de skaber ikke selv de budskaber, som de fanger brugerens opmærksomhed med. Stråmandsargumentet rammer præcist her, for de gamle medier fabrikere selv indholdet i den gamle verdens selvbeskrivelse.

Modsætningsforholdet, som de gamle medier forsøger at italesætte, bygger tegnæssigt op om indikationerne for det faktaresistente sat op over for faktakonsistens. Det sker via mangfoldigheden af performativ kognitiv anvendelse af tegnene, tegnstrukturen, som bliver semantisk, til mening, holdning, i den levende erfaring.

Det bliver til mediernes holdning, til faktaresistens, når de indskriver sig på holdningernes plads, med påstanden om at være faktakonsistente.

En sådan form for performativ selvnegerende intentionalitet genfinder man som filosofiens temaområde, den filosofi, som medierne heller ikke vil vide af, hvorfor de er dømt til kognitivt at gå under for sig selv.

Filosofi er uproduktiv åndelighed, håbløst forældet virksomhed, sådan som mediernes verden af økonomisk rationalitet, nytteoptimerende, new public management, analytisk objektivitet ser den.

Derfor indskriver de blindt sig selv i en semantik, med holdning, ideologisk indhold, som den herskende ordens selvnegerede troværdighed.

Beskrivelsen af denne orden er en helt anden, distanceret og reflekterende, fri af problemet. Fri af paradokset er det let at beskrive det. Filosofien er fri.

Den til enhver tid gældende sociale selvbeskrivelse kan gøres til tema for opmærksomhed, hvilket er noget helt andet end at adlyde den. lagttagelser af anden orden, Friedrich Hegels negation, Kants refleksion, Edmund Husserls fænomenologi, Sartres transcendentale Ego, Heideggers fundamentalontologi, Derridas dekonstruktivisme, Luhmanns systemteori, George Spencer Browns logik, o. a. afstikker nogle af de intellektuelle retninger, som kan fange mediernes patetiske adfærd ind.

Forskellen mellem det at stå for en praksis og falde som genstand for opmærksomhed opstår og går under, indikeret og struktureret semiotisk. Om den gør en verden til forskel, semantisk, praktisk, det afhænger af den konkrete kognitive performance.

Det handler om at gøre forskellen med eller at lade være.

Der er en verden til forskel, som ikke kan formidles videre i forholdet
en til en.